

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felölj szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.	
Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben hához hordva	
egész évre	32-
fél évre	16-
negyed évre	8-
Vidékre postán küldve	
egész évre	32-
fél évre	16-
negyed évre	8-

A tizenkettedik óra.

Amiben a munkapárt váltig tamaskodott s amit sajtója még a királyi hármaskihallgatás után is körömszakadtáig tagadott, most már illetékes tájékoztatás szerint bizonyosság; a király óhajtja a választójogi kérdésben a megegyezést, de ennek meghiusulása esetére viszont megadta a kormánynak a felhatalmazást, hogy új választásokkal vigye dűlőre az ügyet.

Tehát igazán a tizenkettedik óránál tartunk, amikor végre parlamenti ellenzékünknek ki kell mondani a döntő szót. A király által imént hangsúlyozott óhajtás kezdetben becsületes törekvése volt a kormánynak is; a megegyezés lehetővé tételétől egy pillanatra sem zárkózott el soha. Minden aggodalmat, különösen, melyek a nemzeti szempontokra hivatkoztak, mindig őszintén honorált. Honorálja most is. De egyben nem ismerhetett s nem ismer ma sem alkut: a reform lényegét nem adhatja föl. Nem azért, mert sorsát kötött e lényeghez, de mert e lényeg érintetlen érvényesülésétől sokkal több, maga a nemzet sorsa függ, mely fölött alkudozni egy volna a kötelességek elől való megfutamodással s amely helyett inkább választja a sokkal kisebb rosszat: jőjjön akkor az új választás s döntson a nemzet. Hogy pedig ez sem olyan fekete, mint aminőnek a munkapárt festi, hiszen kézzel fogható. A nemzetre való hivatkozás a legalkotmányosabb álláspont, mert legfőbb foruma minden elképzelhető parlamenti összeütközésnek. Aztán mind mélyen a nemzet elevevényébe vágó dolgokról van szó: ilyen maga ez a reform s a béke ügye, valamint a békével ránk váró nagy feladatok eldöntése is. Ha késhegyre kerülnek az ellentétek, más nem tehet igazságot

közöttünk, mint a parlament legfőbb bírója, maga a nemzet. A lövészárkokat pedig ne hánytorgassuk nagyon; a háboru alatt sokkal mérsékeltbb választást várhatunk, mintha a kivételes hatalom alól felszabaduló összes tulzások szóhoz jutnak a nemzet döntésében. Ha valóban őszinte a munkapárt

aggodalmaskodása, a mérlegbe nagy sullyal eső mind e felelősségterhes szempontok mellett sem mehet el érzéketlenül. Ezeknek a becsületes méltánylása a mostani áldatlan helyzetet egy csapással jobbra fordíthatja. Tőle függ, de egyuttal övé a felelősség is, hogy megteszi-e?

Német békeajánlat híre Angliában.

— A németek engedményeket tesznek. —

Rotterdam, márc. 22. A Courantnak jelentik Londonból: Az alsóházban sokat beszéltek az utóbbi időben egy közeli német békeajánlat lehetőségéről. — Azokról a feltételekről, amelyeket Németország megszabna, a legellentétebb hírek terjedtek el, abban azonban valamennyi megegyezik, hogy Németország hajlandó lenne keleten kapott engedmények fejében a maga részéről is engedményeket tenni. Az alsóházban azonban egyáltalán nem mutatkozik hajlandóság arra, hogy ilyen alapon tárgyaljanak a németekkel a békéről.

Eddig 15 millió tonnát sülyesztettünk el.

— Ebből Anglia 9 millió tonnánál többet veszített. —

Bécs, márc. 22. A középponti hatalmak hadijntézkedései folytán február hónapban összesen 680.000 bruttótonna ellenséges kereskedelmi hajóter pusztult el, a Wolff nevű segédcirkáló eddig semmiféle havikimutatásban el nem számolt eredményeivel együtt. Összesen tehát a korlátlan tengeralattjáró-harc óta 10.270.000 bruttótonna ellenséges hajóteret semmisítettünk meg. A középponti hatalmak háborus intézkedései folytán az ellenségeink rendelkezésére levő világkereskedelmi hajóteréből 1918. január 21-ig lerak 15 millió bruttótonnát pusztítottunk el. Ebből 9.400.000 bruttótonna veszteség jutott Anglia kereskedelmi flottájára.

Szabad a viziut Ukrániába.

— Az alsó Duna megtisztítása. —

Bécs, márc. 22. A beérkezett tudósítások szerint az alsó Dunát Szulináig megtisztították az aknáktól.

A cs. cs. kir. dunai hajóraj, amely a Duna viziutját hajózásunknak szabaddá tette, teljesen befejezte munkáját és ezzel megnyitotta egyuttal az Ukrániába vivő viziutat is. A háboru első órájától fogva működésben levő osztrák-magyar dunai hajóraj érdeme, hogy az ukrán terményeknek Középeurópába való elszállításához használható nagy viziutakat használhatóvá tette.

Japán és kínai követelutazó Oroszországból

Peking, márc. 22. A pétervári kínai követ és a japán nagykövet nagyszámú amerikai, japán és kínai állampolgárral Mandzsuria határára érkezett. A kínai határig vörösgárdisták kísérték őket.

Harcok nyugaton.

(Hivatalos.) A nyugati harc-terén osztrák-magyar tüzeresség a franciák és angolok ellen harcba lépett. Veneziában a harci tevékenység többször jelentékenyen feléledt. A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, március 21. A nagy főhadiszállás jelenti. Nyugati harc-ter: Ruprecht trónörökös hadcsoportja: Dixmuiden és Labasse között a felderítőtevékenység tegnap is élénk maradt. Este kiderült időjárás mellett a tüzerességi harc erősödött. Az arcvonal többi részén a harci tevékenység csak átmenetileg éledt fel.

A német trónörökös hadcsoportja: Az Oise déli partján Reimstól eszakra és a Champagneban a tüzerességi harc sokszorososan fokozódott.

Galwitz hadcsoportja: Verdun előtt a tüzerességi harc este nagy hevességet ért el. Ornestól délnyugatra bajor századok meglepő támadással átgázolták az első ellenséges vonolatokat egész a Brute szakadékig nyomultak előre s egy zászlóalj tőrzsét s több mint 240 franciát, köztük 20 tisztet elfogtak. Apremontól nyugatra rajnai és alsószász landwehr benyomult a francia árkokba és 78 foglyot hoztak magukkal.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja: A Mosel keleti partján és Lomelunél sikeres vállalkozásokat hajtottunk végre. A Perroy erdőben a francia tüzeresség romboló tüze tovább tartott. Ma reggel a nyugati arcvonal széles szakaszain teljes erővel kitört a tüzerességi csata Osztrák-magyar tüzeresség részvett az angolok és franciák elleni harcban.

Keleti harc-ter: Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Kosch gyalogsági tábornok csapatai Ukrániában elfoglalták Chersou kereskedelmi és kikötő városát.

Ludendorf

Jegyzetek

a szabadkai börzéről.

Nehogy egyik-másik szabadkai polgár abban a reményben ringassa magát, hogy Szabadkán a közel jövőben is komoly börzéről lehetne szó, — sietek kijelenteni, hogy e fogalom alatt azt a csoportosulást értem amely naponta; — de leginkább is vasárnap és hetivásárak alkalmával — gyönyörű városházunk Kossuth-utcai oldala előtti téren összeverődik.

Olyan nagy kereskedő város mint Szabadka; elvégre csak kell hogy valahol börzével is dicsekedjék.

A háboru előtt még egész más volt a rugója, a célja ezeknek az összejöveteleknek, ahol alkalmadtán a tanyai és falusi nép a művelt városiaktól tájékozást nyert a város kül- és belügyeiről. A börzei stílusból akkor még legfeljebb annyi volt, hogy fejkavarás közben azt jegyezték: hány százalékkal emelkedtek a pótdólok. Ez a börzei művelet már akkor sem okozott nagy fejtötést, mert mint tudjuk a pótdóloknak az a természete, hogy azok sohasem esnek. Az irányzat változatlanul szilárd volt és maradt.

A világháboru azonban itt is érezteti átalakító hatását, — úgy hogy ma már ezeknek az összejöveteleknek tényleg börzei jellege van. Itt ugyanis ma már adnak és vesznek.

A hol sok ember van ott üzleti alkalom is kínálkozik, különösen most, mikor a tanyai nép — megkörnyékezve oly jellegzetes faji típust magukon viselő uraktól — rá jött arra, hogy így suba alatt a fölösleges terményektől kényelmes uton megszabadulhatnak.

Most már kiforrt börzei szellem irányítja, mozgítja azokat a kis csoportokat és napi árakat jegyeznek. Legkeresettebb cikk a zab, az árpa és a tengeri.

Az élelmiszerek közül a tojás és a vaj, no meg természetesen a baromfiak a legkapósabbak.

Ezek a fontos élelmi cikkek nem esoda tehát, ha eltűnnek a piacról; de egyszer már tekintettel a lakosság érdekeire is — a lelkiismeretlen kufárokat kellene eltüntetni — a szabadkai börzéről.

És még egyet. Bolátjuk azt, hogy Szabadkának sokkal fontosabb elintézni való ügyei vannak, mint a börze kérdés és ezt az öregei csoportosulási szokást sem kívánjuk kiirtani, de talán még sem ártana, ha népegészségügyi szempontból — a városháza anyai táblájából egyet itt helyeznének el azzal a módosított följirattal: Kiköpní tilos. Mert kérem tessék csak szót nézni ott egy gyűlés után... A tüdővész leküzdésére megindított akciók szomorú csődje ez.

Bácsmezei jegyzők a közlelmezési miniszterhez

A bácsmezei jegyzőegylet igen fontos és sürgős természetű följeltesztést intézett a közlelmezési miniszterhez, melyben a rekvirálás körül észlelt hibákra és a célt biztosító eszközök helyes megválasztására hívja föl a miniszter figyelmét.

Kiss Gyula egyleti elnök és Beresényi József egyleti főjegyző akik a gyönyörűen megokolt följeltesztést megszovegezték, a vizsgayok alapos ismeretere valló hatásos érveléssel jelölik meg az irányt, melyen a rekvirálási eljárásnak haladnia kell.

A beadvány utal a községi jegyzők folyton gyengülő személyzetének nehézségeire, majd rámutat a fölösleges papirpazarlásra, mely az elavult bürokratikus szokásoknak tesz eleget, de melynek semmi gyakorlati haszna sincs. Helyesen hangsúlyozza, hogy a cséplési eredmény bemozdása ma már teljesen megbízhatlan.

A folyton súlyosbodo bajok ellen való prezentív hatásos intézkedést abban látják a följeltesztők, hogy már most el kellene rendelni az összes ellátandók valamint a gazdasági szükségletek

és állatok összeírását. Már jóval az aratás előtt szükséges tudni a fogyasztók és a gazdaságban valamint a háztartásban elkerülhetetlenül szükséges állatok pontos számát is, a mely között a katonai szükségletek utána fennmaradó rész arányosan lenne felosztandó a jövő évi termésből, tehát ezek is már most összeírandók.

Nem helyesli a beadvány, hogy a termés eredményét rekvirálás utján, hónapokkal a termés után nyomozás, bemozdás vagy átlagos eredmény alapján állapítják meg.

A jegyzők szükségesnek tartják a közlelmezési községi főkönyv használatát amelyben minden hiteles adat befoglaltatnék.

Végül a meggyőződés erős hangján mondják a jegyzők, hogy a gabonának a esépléskor való rekvirálása káros, helytelen és föltétlenül mellőzendő.

A jegyzők által fölvetett eme sok okos és praktikus gondolatot a közlelmezési irányítóinak meg kell szivezniök, mert amit a községek vezetői följeltesztésükben mondanak, teljesen összhangban áll a közlelmezési állapottal.

Lóhus Szabadkán.

A budapesti cs. és kir. katonai parancsnokság megkeresést intézett a polgármesteri hivatalhoz, amelyben előadja, hogy katonai és mezőgazdasági célokra alkalmatlan lovak vannak, amelyeket a szabadkai lókörházban le akarja vágatni.

A vágás megeazedését kérik s egyben felvilágosítást arról, hogy az így nyert húst mily célokra

lehetne legjobban felhasználni, amelyetők a szegényebb néposztály élelmezésére szántak.

Az ügyben a városi tanács legközelebb döntené fog.

Kilátás van tehát rá, hogy a közel jövőben Szabadkán is megjelenik a lóhus, amely a népfelmezés szempontjából igen kívánatos is volna.

A pászkagyár áldozata.

Varjas Erzsébet 18 éves munkaslány a szabadkai pászkagyárban dolgozott. A gépek körül volt elfoglalt és eddig még ki nem derített okból az egyik gép jobb kezefejét elkapta és ujjait teljesen szétrocsosolta.

A szerencsétlenség tegnap este történt és így nem lehetetlen, hogy a rossz világítás is okozója

volt a szerencsétlenségek. Mindenesetre jó volna, ha az ilyen időszerű üzemeket nagyobb felügyelet alatt tartanák. A vizsgálat lesz hivatala megállapítani, hogy gondatlanság vagy véletlenség okozta a balesetet.

A súlyosan sérült lányt amattók költözték be és a Mária Valéria kórházba szállították.

Dr. Fenyves Ferenc Interpellációja a márciusi közgyűlésen.

Dr. Fenyves Ferenc törvényhatósági biz. tag a márciusi közgyűlésre egy nagyon figyelemre méltó interpelláció jelentett be a villamos világítási mizériák ügyében. Szabadka magán- és közvilágításának óroszlánrészét tudvalegleg a helybeli Villamosvasut és Világítási r. t. eszközöli, azaz csak eszközölné, mert a villamos világítás, sőt a villamos közlekedés körül is számottevő hibák vannak. Már nem egyszer történt meg, hogy az áramszolgáltatást minden megokolás nélkül egyszerűen megszüntették, ami eltekintve attól, hogy végtelenül kellemetlen, sok anyagi kárt is okozott. Tekintetbe kell veunünk, hogy a villamos áramot nemcsak világításra, hanem mint hajtóerőt is felhasználják a villamos árammal dolgozó vállalatok,

megsínylették az ilyen indokolatlan árammegszüntetést.

Dr. Fenyves interpellációjában kiemeli a villamos áram sokoldalú fontosságát és szükségességét, úgy világítási, mint közegészségügyi, sőt randészeti szempontokból. Kárhoztatja azt a körülményt, hogy egy ilyen fontos erőforrás termelése egy magánvállalat tehetlenségétől, rosszakaratától befolyásolható

Kifogásolja a nyári abnormis villamos közlekedési állapotokat. Mindezeket összevéve a következő interpellációt terjeszti a polgármesterhez:

1. Hajlandó e teljes erővel oda hatni, hogy a város és a villamos vállalat közötti szerződést a vállalat minden pontban, de különösen a 1. 6 §. első, a 10 §. utolsó bekezdésében foglalt kötelezettségei

tekintetében teljesítse, s hajlandó e annak üzemelt, üzletvezetését ellenőrizni abban a tekintetben is hogy a szénbeszerzése körül kellő előrelátással járjon el.

2. Hajlandó-e a szerződés 16 §-ában megállapított bírságotási joggal élni, s esetenként az ügyis mérsékelt összegben megállapított bírság maximumát alkalmazni?

3. Hajlandó-e előmunkálatokat kezdeni a világítási hálózat szerződésben biztosított megváltására?

Dr. Fenyves Ferenc interpellációját örömmel üdvözöljük. Ep ideje már, hogy segítsenek a lehetetlen állapotokon.

Az ezévi takarmánytermés biztosítása.

A földmivelségi miniszter rendeletet intézett a polgármesterhez és Bácsmezei alispánjához az ez évi szénatermés biztosítása céljából.

Rendelvényben felhívja a polgármestert, hogy értesítse azokat a gazdákat, akiknek 50 kat. holdnál nagyobb kaszálójuk van, hogy a mennyiben a rendelkezésükre álló munkaerővel a betakarítást elvégezní nem tudnák, úgy a munkálatok elvégzésére a földmivelségi miniszter katonai munkaerőt bocsát rendelkezésükre.

Az antiszemizmus igazi terjesztői.

Heti búnikrónika.

Két városnak közlelmezési ügyei foglalkoztatták a nyilvánosságot és bizonyára kárörvendő mosollyal nézték az árdrágítással s árulerejtéssel és csempészéssel iparszerűen foglalkozók, hogy ezuttal másra is rájár a rud. Az öröm bizony korai volt, mert olyan élelmezési zökkenő nem nagyon fordulhat elő, amelyiknél a jellegzetesen hangzó nevek valamilyen módon megtalálhatók nem volnának.

Igy olvastuk a jósonei tárgyalásról, hogy az árdrágítók élén Lederer Mór, Bródi Gábor, Grünbaum Gábor és Zueher Samu vonul. Az újpesti zabbotrányban két testvérpár, Bauer Miksa, Bauer Jenő és Ehrenwald László. Ehrenwald Vilmos játszák a főszerepet, akiknél még az is különös mellékizt ad a dolognak, hogy Bauer Jenő a Haditeremény bizományosa.

Nagyszerűen bántak el egymással Weninger Márton, Einfeld Lipót és Donát Mór, akik közül az első olyan tejjel kereskedik, amelyikben nagyon sok a víz, a másik kettő pedig ennek tudtával alaposan megszarolta öt. Ijedtében fizetett nekik, de aztán bátorságot vett magának és följelentette őket. Rákos László hamis utalvánnyal próbált egyik banknál pénzt fölvenni, amellelt pedig nagy ügyesen ellopott egy nagyobb értékű hatkóle önköltvényt. Hogy az egyszerűbb dolgokban se legyen hiány, Sern Zsigmond hamis marhalevelük segítségével folytatta üzletét, Bárdos Henrik pedig két vasuti alkalmazottal összejárászva, vagonszámra csempészte a lisztet Bosznijába.

Kávéházakban kérje a

„Délvidék“-et.

NAPI HIREK.

— A kultuszminiszter köszönete Szabadkának. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Szabadka város közönségének, a laboratóriumi közönségi elemi iskola tanulói javára 5000 korona névértékű tőkével tett alapítványáért, köszönetét nyilvánította.

— Zsír jött. A szabadkai hatósági fűszerüzletben tegnap délután megkezdték a hatósági zsírnak részleges árusítását. Egyszerre 2 hónapra adják ki a zsírt. Minden személy félkilót kap két hónapra.

— Cukor érkezett. A közlekedési ügyosztály arról értesített bennünket, hogy a város szükségletének fedezésére cukrot kapott, amelyet holnap, 23-án oszt ki az elárulást végző kereskedőknek. A kiadandó cukor négyhétre szól.

— Új érepenzerek készülnek Károly király képével. Mint értesülünk, a legközelebbi jövőben arany, ezüst és pedig ezüstpénzerek verését kezdi meg, amelyeket már Károly király képe fog ékesíteni. Az új pénzek mintája Placht Richárd akadémiai éremkészítő műve. — Placht egyúttal vezeti a főpénzverde vétségosztályának is.

— A kiskertések értekezlete. A szabadkai kiskertések intéző bizottsága tegnap délután 4 órakor Oláh Ferenc táblabíró elnöklése alatt ülést tartott, melyen több fontos tárgyat beszélték meg.

— Magyar színtársulat a Bükön Erdékes meghívást kapott a napokban Erdélyi Miklós, a nagyváradi Szigligeti-Színház igazgatója Kugeltől, a hírneves bécsi impresszáriótól, aki Bakarestben, Szófiban és Konstantinápolyban tartandó harmincnapos vendégzsepelésre tett ajánlatot a nagyváradi színtársulataak. A turné az eddigi diszpozíciók szerint április 15-én kezdődik.

— Lemet loptak a városháza épületéből. Ugylátszik a tolvajok különös előszeretettel keresik föl a városháza épületét. Ez alkalommal a Hadtérmező Rt. titeni kirendeltségének a városi székházban levő íródjából egy írógépet loptak el. Az írógép egy szekrényben volt használaton kívül és most, hogy elő akarták vonni, derült ki a lopás. Erdékes, hogy épen a városháza üzletek vannak legkisebb biztonságban.

— Jóváhagyott alapszabálymódosítás. A szabadkai „Nemzeti Kaszinó” legutóbbi közgyűlésén alapszabályait módosította. Ma érkezett meg a polgármesterhez a belügyminiszter leírata, mely szerint a módosított alapszabályokat jóváhagyta.

— Lesz szappan. A szíklapok közlése szerint a magyarországi egyetlen lugsó gyárban az árufelvételek újra megkezdődtek s már eddig is nagy tételeket szállítottak el a kész áruból, amelyek a szappangyárak használnak. Így a szappan, mosópor és textil gyárak üzemeiket folytathatják. Remélhető, hogy ennek folytán a maróntermékek (lugsó) árára drágulás és a titkos horribilis árak is megszűnnek.

— A szénbrikett és koksz forgalombahozatala. A hivatalos lap

mai száma rendeletet közöl, melynek értelmében szén, brikettet és kokszot csak arra a célra szabad felhasználni, amelyre az országos szénbizottság a fogyasztóhoz intézett értesítése szerint kiutalta a szén, a kokszot vagy brikettet. Ha kereskedőtől vásárolják a szén, a kereskedő köteles a fél által megjelölt célt a számlában vagy a szállítási jegyen feltüntetni. Erről a kereskedő nyilvántartást köteles vezetni. A rendelet ellen vétőket hat hónapig terjedő elzárással és kétezer koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtják. — A készletet pedig elkoazzák.

— Általános munkakötelezettség Ausztriában. Bécsből jelentik: A kormány tegnap törvényjavaslatot terjesztett be, mely szerint minden 17—60 éves férfi és 19—40 éves nő köteles a háború által okozott rendkívüli viszonyokra való tekintettel a közérdek javára szolgálatait teljesíteni. A szolgálati kötelezettség alól csak az idegen állampolgárokat mentik fel, valamint a közszolgálatban álló alkalmazottakat. A kik a kötelezettség alól kivonják magukat, megfelelő büntetésben fognak részesülni.

— Meghaltak: Popovics Cvetko 64 éves, Úvegcs Gizella 17 éves, Rácz Simon György 1 hónap, Vavričko József 8 nap, Hájas János 25 nap, Tumbász Rozália 3 hónap.

— A bor ára. Nógrádmegyében a múlt évi borok 580 koronáért túlnak vevőre. Törköly kevés van. Kolozs vármegyében a bor ára 7—10 koronáig létezik kiessenyben. Baranya vármegyében 480—500 korona a bor hektoliterje. Nyitra vármegyében a bort seprőstől 560 koronáért veszik. Sopronmegyében az újbor ára 500—600 korona. Baranyavörösmarton és a vidékén a zöld fehér fajta bor ára 400—450 a sötét siller vörös 460—480 korona. Pest vármegyében egy hektoliter borért 330—400 koronát fizetnek. Heves vármegyében a borok ára 350—400 korona között van. Bács Bodrog vármegyében a bor ára 280—450—500 korona. Gyöngyösi sok bort konyakuk főztek ki. Bácsbodrog vármegyében a fagyó díj 60—80 korona. A törköly kifőzetlenül áll. A napszámos nagyon drága. A vidéki kereskedők és ügyvédek legszívesebben seprősbort vásárolnak konyakfőzési célra alkoholistáknak 37—40 koronáért. A forgalom ilyen árak mellett is csak vontatott.

— Felemelték az állatorvosok díját. Ma érkezett le Szabadkára a belügyminisztérium rendelete, amely a háborús viszonyokhoz mérten állapítja meg az állatorvosok díját. A rendelet szerint az állatorvosok ezennel az eddig szedett díjaknak a kétszeresét követelhetik. Ez az emelés mindenképpen igazságos, mert nemcsak a háború okozta nagy drágulásra van tekintettel, hanem némi arányosságot létezik az állatok túl magas eladási ára és az orvosok túlságosan alacsony díjazása között is.

— A cseh lapok kitiltása Magyarországból. Bécsből jelentik: A magyar kormánynak legutóbb kiadott rendelete, mely egész sor cseh lapot megvonta a magyar postai szállítási jogát, cseh körök-

ben nagy feltűnést keltett. Valószínű, hogy az osztrák miniszterelnök intervencióját fogják kérni mert az az álláspontjuk, hogy a magyarok által elnyomott tótok nem maradhatnak „megfelelő” információk nélkül. De még valószínűbb, hogy Seidler dr. nem lesz hajlandó a cseh lapok érdekében közbenjárni, mert bizonyára tudja, hogy a magyar kormánynak a célja a kitiltással éppen az volt, hogy a tótokat azoktól a bizonyos megfelelő információktól megvédje.

— Hadianyag értékesítő intézet r.-t. cég alatt a kormány 552/1918 M. E. számú rendelete értelmében a leszerelés folytán fölöslegessé illetőleg nélkülözhetővé váló katonai javaknak átvétele, szakszerű kezelése, forgalomba hozatala és értékesítése végett az átmenetgazdasági miniszter 10 millió K alaptőkével (2000 drb. 5000 K névértékű részvény) részvénytársaságot alapít. Az aláírás a postatakarékpénztárnál március 23-ig teljesíthető 30 százalékos lefizetése mellett. A részvénytőkéből 5100000 K-t a kormány jegyez, 4900000 K-t jegyezhetnek az érdekeltek. Az alakuló közgyűlés március 28-án lesz. Az igazgatóság elnökét, valamint az igazgatósági és felügyelőbizottság tagjait az átmenetgazdasági miniszter nevezi ki. A társaság 5 százaléknál többet nem fizethet és a fölöslektől az összes terhek kiegészítése, valamint a részvénytőke visszafizetése után esetleg mutatkozó fölösleg, a mezőgazdaság, ipar- és kereskedelem fejlesztésére és esetleg népjóléti intézkedések támogatására használandó fel.

— Magyar értelepek német kezekben. A Kölnner Erzbergbau A.-G. és az Allgemeine Aluminium-Gesellschaft megvásárolták Bihar megyében az ottani bauxit-telepek egy részét, aluminium termelés céljából. A varannói és zalatnai higanytelepek kiaknásására, mint már jelentettük, nagyrészt német tőkével megalkalmazták a Varannói higanybánya r.-t.-ot (3 millió K alaptőkével) és a Zalatai higanybánya r.-t.-ot (5 millió K alaptőkével). Az alsó Duna mentén levő krómértelepeket a német katonai igazgatás aknázza ki. A Magnézium- és bányaművek Rt. részvény többsége a Magyar leszámlító bank birtokából egy osztrák csoport tulajdonába ment át, melynek tagjai a Depositen bank, néhány municiós gyár és a Bernhard Wetzler A.-G. — Egy osztrák bank pedig társaságot akar alakítani, mely szintén a bihari hegyekben levő bauxit-telepeket aknázza ki. — A gróf Wenckheim féle aradmegyei vasműveket öt évre kibérelte a orosz katonai kincstár, mely a vasércet feldolgozás céljából Németországba viszi ki. — A dévai rézbánya, melyet a század elején egy bajor társaság tart föl és rendezett be s amely a dussbb külföldi rézércel versenye folyán prosperálni nem tudott, most újra úszamba vették. Elvezelőre napi egy vaggon rézércet termelnek.

— Bácskai utasok figyelmébe! A „Délvidék” kapható Zombor, Baja, Újvidék és Szabadka vasúti hírlap-árusítóinál.

Színház.

„Böregér.” Pénteken és szombaton felújításra kerül Strauss gyönyörű zenéjű nagyoperettje a „Böregér”, mely szintén azon kevés operette közül való, amelyeknek színrehozatalát mindig szívesen veszi - közönség és még mindig nagy vonzó erővel bírnak. A nők közül Holdy Juci, Révész Ilonka és Kényes Margit játszik a vezető szerepeket, a férfiak közül pedig Nádasy, Remete, Torma, Rónai, Kürti és Tibor lesznek a főszereplők. A második felvonásbeli táncduettet Nádasy és Komlós táncolják. A „Böregér” előadásaira már lehet előre jegyet váltani a színházi pénztárnál.

Vasárnap délután Jakobi Viktor hatalmas zenéjű nagy operettje, a „Szibill” kerül színre olesó helyárrakkal Holdy Jucival és Torma Zsigával. A többi főbb szereplők is mind a régiak lesznek.

„Az aranypók”. Vasárnap este adják „Az aranypók”-ot, ezt a remek és rendkívül mulattató vigoperettet, amely a fővárosban is zajos tetszést keltett és igen sokszor adták zsufolt nézőtér előtt. Az „Aranypók” vezető szerepeit Révész Ilonka, Szebeny Margit, Nádasy, Remete, Rónai, Komlós, Tibor, Kürti játsszák. „Az aranypók” előadására már lehet jegyet váltani a színházi pénztárnál.

Hétfői előadások. Hétfőn két előadás lesz színházunkban. Délután olesó helyárrakkal Falli Leó remek nagy operettje kerül színre, a „Sztambul rózsája”, amely ezáltal már rövid idő alatt tizedik előadását éri meg. A főszerepeket ezen az előadáson is Holdy Juci, Szebeny Margit, Torma, Komlós, Rónai, Tibor és Kürti játsszák. Este rendezés helyárrakkal bérlet-szünetben második adják „Az aranypók” vig operettet.

Színházi műsor:

Pénteken a bérletben „Böregér” nagyoperett.
Szombaton B. bérletben „Böregér” nagyoperett.

A városi színházban az estéli előadások pontosan fél 8, a délutáni előadások pedig fél 4 órakor kezdődnek.

Szerkesztő: BERKES MÁRK.

Kyomatok a kiadó tulajdonos, Szeged Antal Nándor és Budapesti Vállalat által engedélyezett könyvnyomdájában Szabadka, Felsővárosi utca 20. szám.

Péntek szombat vasárnap
A modern francia filmek remeke!
Caupa fia, költészet és baj!!!

Tengerparti álom
egy szerelem története 3 felv.-ban.
Fősz. Gusano Granelais. Látható a

Lifka moziban
Kedde d. n. 5 este 8 órakor.

ALMA MOZGO

22-én pénteken, 23-án szombaton,
24-én vasárnap:
Szennéció! Ujdonság!

A kánya

Scherlock Holmes
a világhírű detektív legújabb
kalandja 4 felvonásban.

Előadások kezdete: hétköz-
nap fél 8 óra és fél 9 órakor,
vasár- és ünnepnap pedig
2-8-ig este fél 8 órakor.

Likőrök

nagy választékban
jutányos áron
Klein Géza cégnél
Szabadka.
Bercsényi u. 5.

ELKELT!

E hirdetés csak a földbirtokot eladni, vagy
venni akaró közönséget érdekli!
A Jászapali Gazdasági és Ipar-
bank Rézszyény Társaság tulajdonát
képezett, Szilágymegyében levő zá-
noki és nagybirtokos birtokok el-
kelettek. Az eladást a tulajdonos pénz-
intézet megbízásából a Nagy Lajos
Országos Adásvételi és Reklámvál-
talata Debrecen — közvetítette és
bonyolította le kiküszöbölve becsü-
letességgel úgy az eladó, mint a ve-
vő legelőjesebb megegyezésére.
E vállalat jennél 18 év óta. Min-
den megbízást maga a tulajdonos
intézet el személyesen. Adásvételi
megbízásokat elfogad kölcsön-
nyújtás nélkül! Központi Iroda: Debrecen,
Csepel u. 19. sz. Alapított 1900-ban.

A világiási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül osakis

Tungsram

félwattos lámpákkal
lehet botartartani.

Használjon 25, 40,
60 wat fogyasztású

Tungsram-lámpákat.

A Szabadkai beltéri kath. kör évi
közgyűlését 1918. évi apr. 1-én tart-
ja, a mely köz gyűlésre a t. tago-
gat az elnökség ezennel meghívja
Elnökség.

Eladó 17 kapa szőlő

egy tagban a **Halasi szőlőkben**
Bővebb felvilágosítással szolgál a
tulajdonos.

Milyecski Tamás
III. kör Zimonyi-út 258 sz.

Eladó 5 lánca szőlő

Özv. Scherer Vendelnénál
KELEBIA.

APOLLO MOZIBA

fiu felvétetik.

Bővebbet:

Földes Samu ruhaüzletében

Viszketegséget, sümört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a Dr.

FLESCHELE eredeti törv. védett

„SKAEFORM — BARNASIR.”

Nincs szaga Nem piszkos. Mindig
eredeti pecsétetes dr. Flesch-féle kér-
jünk. Próbátégely 2:30 korona, nagy
tégely 4 K, családi adag 11 korona.
Szabadka és vidéke részére főraktár:

DECSY GYULA

„Szent Terézia” városi gyógyszerár

I. kör Deák-utca. (Kis kápolna mellett)

☞ Vételnél a SKAEFORM védjegyre ügyeljünk! ☜

Műtermemben

a legjobb kivitelben készí-
tek: reprodukciót, nagyításo-
kat, kissebb bitéseket, másola-
tokat, diaposzitivet retusálást
és amatőr felvételek kidolgo-
zását jutányosan

Sulyok Laura

fényképész.

(A barátok temploma mellett.)

Hatvan katasztrális hold birtok
épületekkel fülöpszállási vasut állo-
más mellett **eladó.** Fülöpszállás
Szentpétery jegyző

Salak mentes és szagmentes
barna szén kályhafűtés
céljaira nagyon alkalmas,
kapható házhozszállítva
BÁNÓ ÉS BRÖDER cégnél.

Harisnyáit

javíttassa „Rózsa” varrott fejeleléssel.
Páron-ént 2-40 K. Törvényesen védve.
Minden párhoz kell egy régi harisny-
szár. A harisnya tejét levágni nem sza-
bad. Barmilyen más tejelést és javítást
elfogadunk. Gyűjtőhely:

Pázmány utca 34. sz. alatt.

Veszünk a legmasabb áron HASZNÁLT TANRÖNYVERET

regényeket régi újság papirt kilóra
A míg raktáron van Vergé papir-
ból készült cigaretta hüvely 2-ös és
3-as 7 kor. ezrenként

Családi és tábori levelezésre 100
papir és 100 boríték 5 kor. Palicsi
és Szabadkai képes levelező lapok
darabja 10 fillér.

Művész lapok 10 fill.-től. 20 fill. igen
nagy választék, viszont elárúsítók
részére papírok, írószerek kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószere- és papírkereskedése
Szabadka, Rudics-utca.
Telefon 604 sz.

Jókarban levő két faragott keményfa
szekrény eladó.

Megtekinthető: IV. kör Horvát
utca 179.

MENETREND

Budapestől érk. délután	1:00
éjjel	6:01*
	12:24
	4:12
Budapestre ind. délelőtt	10:15*
délután	1:55
éjjel	11:53
	4:47
Zomborból érk. délelőtt	10:03*
éjjel	10:11
Zomborra ind. éjjel	8:14*
	5:28
Ujvidékről érk. délelőtt	7:46
délután	1:31
éjjel	10:58
Ujvidékre ind. délután	1:44
éjjel	6:26*
	4:26
Szegedről érk. délután	12:42
éjjel	8:06
Szegedre ind. délután	1:30
éjjel	12:05
Cservenka—Gombosról	
érk. éjjel	8:57
Cservenka—Gombosra	
ind. éjjel	4:43
Zentáról érk.	1:05
Zentára ind.	4:33
Bajáról érk. délelőtt	9:02
éjjel	9:26
Bajára ind.	7:00
	5:05
Bácsalmásról érk. délelőtt	7:45

* gal jelzetek gyotsvonatok.
Az éjjeli idő: este 6-tól reggel 6-ig

NŐI KALAPOK

átmeneti, őszi és
téli velour-, nemez-
bársony-, selyem-
kalapok nagy vá-
lasztékban megör-
keztek utolérhetel-
len olcsó árban,
míg a készlet tart.
Fátyol, szalag, vi-
rág- és tolltűzések.
Gyászkalapok min-
den árban. Abala-
kítások, díszítések
legolcsóbb árban,
ugy, zintén szőr-
móban is a legdi-
vatosabb gallérok s
muffok készülnek.

RODE IMRÉNÉ Szeged.

Kihordó kocsis

és munkástányok jó fi-
zéssel azonnal **felvétetnek**
„Johanna” szikvizgyárba
Szegedi-út 38.

Szegedi papucs, fiatalpu
papucsok és faszandálek
kaphatók csak viszont-
eladóknak.

Karsai Mór—
Temesvár, Emmanusz u. 7.

Egy jó házból való fiút

nyomdász-

tanoncnak

fizetéssel felvesz a
SZENT ANTAL nyomda

Egy jókarban levő
kovebbé használt

FÉRFIRUKA

megvételre kerestetik.
Cím a kiadóhivatásban.

IZLÉSES ÉS OLCÓ ÜZLETI LEVÉL-
... PAPIROK ES BORITÉKOK A ...

SZENT-ANTAL
KÖNYVNYOMDÁBAN
SZEREZHETŐK BE.